

Issued Every Thursday
for the
Slovenes in Wisconsin

Tedenska priloga na
Slovence v Wisconsin

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

LOKALNE VESTI

Odlomek iz pisma

Neka naša naročnica nam je te dni izročila pismo, ki ga je dobila od nečaka, ki je pogbenil iz Titove Jugoslavije ter se nahaja sedaj v Avstriji. Ker se njeni sorodniki nahajajo še vedno v Jugoslaviji, nas je prosila, da njeni ime in ime nečaka zamolčimo, kajti iz Jugoslavije ali o Jugoslaviji se sme pisati danes samo dobro in samo hvalo, ali pa si "protidržaven element," ki te v najboljšem slučaju čaka 4 do 5 let prisilnega dela, če ne kaj hujšega. Iz tega pisma hočemo zato navesti le najznačilnejše odstavke:

"Doma je sedaj zelo hudo," piše nečak. "Vse hočejo uničiti (komunisti), kar jim ni po godu. Vrstijo se obsode za obsodo. Krajejo na debelo, gospodarsko je že vse na tleh. Ljudje trpijo kot še nikoli. Ljubljana je pričakovala iz Moskve kruha, moke, hrane, obleke, izboljšanja življenjskih pogojev. Mnogi so vso vojsko stradali in pričakovali rešitev, ki jim jo je obeta komunizem. 80% ljubljancov je bilo pred prihodom Tita v komunizem zaljubljenih. Ko so prišle prve čete maršala Tita v Ljubljano, je bilo vse mesto v zastavah, v nageljnih, v zelenju, vse izložbe so bile poimenovali maršala Tita... Kadar je šla pa procesija, je komaj tu pa tam gorela kaka lučka, bilo morda kje malo zelenja. In danes, če je bilo pred enim letom 80% Ljubljane za Tita, jo je danes 90% proti. In o tem sami komunistični listi v Ljubljani tožijo. In veš, kaškano ceno se je ta sprememba izvršila? Najmanj 50 tisoč poštenih, zavednih Slovencov je moralo za to spreobrnitev dati svoje življenje. Ako ne bi Anglia in Amerika priskočili z UNRRO na pomoč, bi od gladi pomrlo najmanj eno četrtino prebivalstva Jugoslavije. In za vse to Jugoslavija še ni izrekla ene same pohvalne besede UNRRI, Jugoslovanska vlada časti samo Moskvo... Pa še eno. Ko ste ameriški Sloveni začeli zbirati za pomoč beguncem, je vlada v domovini naročila vsem svojem naj pišejo v Ameriko, da so begunci izdajalci, fašisti, ki so se med vojno združili z okupatorjem in delali proti Angliji in Ameriki. Natajde, da so doma pozigali, morili, ropali in zato potem bežali čez mejo. Sedaj pa Amerikanci ne vedo, komu bi verjeli. Titova vlada je po-

slala v Ameriko posebno komisijo, ki je obiskala vse večje slovenske naselbine po Ameriki, kakor gotovo več, da udrihajo čez begunce in povzdigujejo Titov režim v devetnebesa... In kakor vidimo, je večina vas Amerikanec tem propagatorjem res nasledila in verjela... No, enkrat se bodo tudi vam v Ameriki odprle oči in boste spoznali vso resnico, kakor so se mnogim nam, ki smo ostali doma, pa smo si sedaj raje izvolili svobodo v tujini, čeprav je fizično in materialno zvezana s trpljenjem, kakor pa živeti v večnem strahu in teroru, ako nisi hinavec in klečepazec pred današnjimi mogoci v Jugoslaviji. Vedi, da vsa pisma, ki prihajajo v Ameriko od svojcev v Jugoslaviji, niso pisana od srca, kajti nihče se ne drzne pisati resnice, ker nikoli ne ve, če ne bo njegovo pismo odprt predno gre naprej. Ko bi danes v Jugoslaviji le en sam časopis smel pisati resnico, bi tudi marsikdo posameznik imel več korajže pisati v Ameriko po pravici, ker bi videl, da je vsaj še nekaj svobode izražanja v domovini, tako si pa vsak misli: kaj čem sam pripovedovati kako v resnicu je in riskirati svojo kožo, če se pa celo časopisi ne upajo pisati resnice in samo tekmujejo med seboj, kdo se bo bolj prikupil in klanjal režimu. Vidis, draga teti, tako je, in začet sem tudi jaz raje šel in šlo bi jih z menoj vred tudi še na tisoče drugih, samo če bi mogli. A vsi ne morejo pobegniti danes iz tega "raja." Ko bi le mogel dobiti vsaj še mamo (sestro naše naročnice—ured.) za seboj, drugi se bodo že na kak način sami pretokli enkrat ven, ako ne pride prej kaka druga rešitev..."

Prosta X-Ray preiskava proti tuberkulozi za vsakega

Vsaka oseba v Milwaukee bo imela od 3. februarja naprej priliko podvreči se brezplačni preiskavi z X-žarki proti tuberkulozi, tako je nazzanil mestni zdravstveni komisar Dr. E. R. Krumbiegel. Ta zdravstveni preiskovalni program bo trajal za mesto Milwaukee 10 tednov od imenovanega datuma naprej ter se bo vršil pod nadzorstvom U. S. zdravstvenega oddelka s sedežem v mestnih zdravstvenih oblastih v Wisconsinške protituberkulozne lige.

Sedem modernih X-Ray prsnih aparatov bo operiralo po pet dni v tednu skozi vse 10 tednov. Ti stroji vzamejo perfektno sliko pljučnih organov brez da bi se bilo treba preiskovancu sleči. Trije od teh aparatov bodo montirani na avtobuse, ki bodo krožili po določenih okoliših, takoj da ne bo nikomur treba hoditi do njih dlje kot dva bloka. Ostalih pet aparatov pa bodo postavili po raznih šolah in drugih javnih poslopjih. Kje, bo naznanjeno še pozneje. Vsaka oseba nad 15. letom starosti bo lahko prišla sama na preiskavo, otroci pod 15. letom pa le v spremstvu staršev ali druge odrasle osebe.

Tune in... the

**AMERICAN-
JUGOSLAV
(SLOVENIAN)
RADIO HOUR
OF MILWAUKEE**

A Program of Classical and

Folk Music of Slovenia

Every Sunday Morning

8:45 to WRJN 9:30

1400 Kilocycles

English and Slovene

Announcements!

Minimalne plače za otroško in žensko delo podvajene

Wisconsinška državna indu-

Address
Ali Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. MITCHELL 4373

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

V bližini Montgomery, Alabama, so za poskušajo odmerili 83 akrov zemlje, kjer so predelali bombaž. Vse delo, od oranja pa do trganja dozorela bombaž so opravili s stroji. Tako je opravil en delavec tisto delo, kot ga opravi na drugih bombaževih nasadih 235 delavcev. Stroški produkcije so se s tem znižali od 25 centov od funta na 8 centov.

zločinka na smrt samo v izrednih slučajih. Nikogar pa ne obsojijo v ječo za vse življenje, ampak je najdaljši zapor 25 let. Menda se jim ne zdi vredno zločinka predolgo preskrabovati.

Iz metoditovske cerkve v Stewart Run, Pa. je nekdo odnesel 18 klopi. Morda se je ravnal po reku: "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal."

Naši kongresniki bodo dobivali zdaj pokojnino. Tako je odločil kongres lansko leto. Pokojnina bo znašala 75% plače, kot če je oddanih enako število glasov. V vsej zgodovini Zed. držav je na ta način glasoval podpredsednik samo v 201 slučajih. Kot znano, danes nimamo podpredsednika, ker je pravilno izvoljen podpredsednik, Mr. Harry S. Truman, postal predsednik po smrti predsednika Roosevelta. Ako bo sedanji predsednik umrl, bi ga nasledil državni tajnik. Za to pa nikdar ne potujeta skupaj v istem letalu, ker bi bila v slučaju kakje nezgode velika zmeščjava.

Jugoslovanska delegacija je prišla v Prago za večje posojilo od Češke. Čehi vedo, da po-

(Dalje na 4 strani)

PAID ADVERTISEMENT

Authorized, and for which \$3.75 has been paid THE OBZOR by the Sherif-for-Fifth Ward Alderman Committee, Mrs. Agnes E. Tamme, Secretary, 923 S. 10th St., Milwaukee 4, Wis.

LEO L. SHERIFSKI SAYS:
"The Fifth ward must get behind the ward's World War II veterans in seeing that the Nation's obligations to them are made good."

JOIN THE MARCH OF DIMES

FIGHT INFANTILE PARALYSIS

JANUARY 15-30

The National Foundation for Infantile Paralysis

Electric Home of the Arthur Stages at 4370 So. Austin St.

Older home charm is combined in the Stage home with living as modern as tomorrow through the 7 Big Services provided by low cost electricity. One doesn't have to wait to buy or build to enjoy modern electric living. Yesterday's home can be converted to the "home of tomorrow" with the many features of the 7 Big Electric Services. "We went all-electric" says Mrs. Stage "to save money. A lot of our electricity comes at the very low steps in the rate."

Two of the 7 Big Services in the kitchen — Electric Food Preparation with an automatic electric range and electric roaster — Electric Food Preservation — with an Electric refrigerator.

Four of the 7 Big Services are shown here. Modern Lighting, Sanitation and Cleanliness provided by the vacuum cleaner. A radio for Entertainment and Education. Electric time keeping which contributes to Safety and Protection.

AN OLDER HOME SCORES HIGH ON THE 7 BIG SERVICES

ALL-ELECTRIC means ALL of the 7 BIG SERVICES

- 1 Food Preservation
- 2 Food Preparation
- 3 Comfort and Health
- 4 Safety and Protection
- 5 Entertainment and Education
- 6 Sanitation and Cleanliness
- 7 Purpose Lighting

"You can't beat electricity for cleanliness and low cost" says Mr. Stage. "Our electric bills for everything run about \$6.50 a month." His power driven electric hobby equipment furnishes him with Entertainment and Education.

Step Toward Modern Electric Living—and the 7 Big Services

The Stages have modernized their older home step by step — adding one electric appliance after another — until today they enjoy a modern home with the comforts and conveniences of the 7 Big Services.

Yes — here's proof that older homes can be as modern as tomorrow. There are scores of them in the Milwaukee area.

What Adequate Wiring does for your home...

It provides the necessary facilities — big enough wires, enough circuits, outlets and switches enabling you:

- 1—to use electricity more efficiently, conveniently and economically.
- 2—to enjoy all the advantages of low-cost electrical living.
- 3—to keep your home "electrically modern" for present and new uses of electricity.

WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY

The Electric Company • Public Service Building • Milwaukee, Wisconsin

SH-6A-47

LET STRAHOTE 1793

VICTOR HUGO

"Kaj mislite o tem, kar se okoli nas godi?" — "Da nimam ničesar, s čimer bi se preživil." — "Pa, hočete meni pomagati?" — "Vidite, Vi ste izven postave. Kaj je to, postava? Človek je torej lahko izven postave. Tega ne razumem. Kaj sem jaz, v postavi ali izven nje? Umirati od gladu, kaj se to pravi 'v postavi?' — "Kako dolgo že umirate od gladu?" — "Vse življene." — "In hočete mene rešiti?" — "Da." — "Zakaj?" — "Ker si pravim: temu se godi še slabše ko meni. Jaz imam vsaj pravico živeti, Vi je pa nimate." — "To je res." — "Jaz prosim kruha, Vi pa za življenje. Oba sv aberača, brata." — "Toda Vam je že gotovo znano, da je na mojo glavo razpisana nagrada." — "Vem." — "In da dobri kdor me izroči, šestdeset tišč frankov." — "Tudi vem." — "In sicer ne v asigurati." — "Ne, v zlatu." — "Kdor dobi teh šestdeset tisoč zlatov, je za vse čase gospod." — "Prav to sem misil. Ko sem Vas zagledal, sem si rekel: Pomislil človek, kdor tega starca izroči, dobi šestdeset tisoč frankov in je gospod! Zato moramo starca hitro skriti!"

Marquis je nato sledil beraču.

Prišla sta v goščavo: tam je bil stan berača. Bila je to soba, katero mu je dal v najem mogočen star hrast. Pod njegom koreninami je bila izkopana luknja in pokrita z vejam: temna, nizka, tesna in nevidna. Prostora je bilo samo za dva so gospodke zadeve." — "To je vpraša: "Kako se pišete?" je vprašal Marquis. "Jaz sem Tellmarch." — "Dzelo se mi je, da bom enkrat dobil obisk," je dejal berač.

"Vem, Caimand je bretonski beseda." — "Pomeni berača." Potem sta prišla zopet na javne zadeve. "Reveži in berači," je rekel Tellmarch, "to je tisto strašno. Reveži hočajo obogateti, bogataši pa ne marajo po statki siromaki. Iz tega pride revolucija. Jaz pa se v te reči ne vmešavam; kar bo, to bo. Jaz nisem ne za upnika ne za dolžnika. Jaz vem samo, da je en dolg, in ta bo poplačan. Meni bi bilo ljubše, da kralja niso usmrtili, toda težko bi povedal, zakaj. Pravijo: Prej so obešali ljudi na drevesa za nič in še enkrat nič. Da, jaz sem na lastne oči videl, kako so obesili moža, ki je imel ženo in sedem otrok — samo, ker je streljal na srno, ki je bila last kralja. Vsaka reč ima dve plati."

Marquis je dodal svojega prečanca z ladje, prigrizovala sta hlebec, zdaj eden, zdaj drugi, in pila izmenoma iz istega vrca. Začela sta pomenek.

"Nekaj časa sta molčala, potem je starec zopet nadaljeval: "Znam uravnavati ude, zdravim ljudi in živino, poznam rastline in zato me imajo za nekakšnega coprnika. Ker o stvareh premljujem, mislimo da jih vem."

"Vi ste iz 'tega kraja'?" je vprašal Marquis. "Da, in nisem nikoli prestopal njegovih meja." — "Vi me poznate?" — "Kajpak, zadnjič sem Vas videl pred dvemi leti, ko ste potovali na Angleško. Vi ste visok, visok ljudi pa je malo v Bretoniji. Berač ima dober spomin."

"Ali ste me tudi prej kdaj viden?"

"Večkrat, saj sem berač Vašega vlastelinšta. Dali ste mi semintja kakšno miločino. Kdor daje, ta ne pogleda; kdor prejme, pa si darovalca dobro ogleda in ga precení. Vsak berač je ogleduh. Enkrat ste mi vrgli miločino, ki sem jo zjuril rabil, da ne bi do večera od gladu poginil. Katerikrat en groš pomeni življenje. Jaz sem Vam dolžan življenje, zato Vam ga vracam."

"To je res, Vi ste moja rešitev."

"Jaz Vas res hočem rešiti." In glas beračev je postal resen.

Dr. O. C. Roche
SPECIALIZING IN
**PILES
RECTAL DISEASES
HEMORRHOIDS**

OFFICE HOURS:
9 A. M. to 9 P. M.
EXCEPT TUES. & THURS.

GL. 4121

Suite 2 — 10415 St. Clair

The DeGaetano & Parrino Co.

WHOLESALE AND RETAIL
FRESH FRUIT AND VEGETABLES DAILY
HOTELS — RESTAURANTS — STORES
WE CATER TO PARTIES, WEDDINGS, ETC.
Call Us For Free Delivery

1958 E. 105th STREET
Euclid 105th St. Market — CE 7442

SEASON'S GREETINGS

JAMES T. CASSIDY
Advokat

810 Standard Bldg.

MAin 3105

GREETINGS

A. ZECHMAN
LINOLEUM
SMALL RUGS
MElrose 5042

3409 Lorain Avenue

CAPABLE
**COMPTOMETER
OPERATORS**

needed in our cost
department

Pleasant working
conditions and salary
Contact Mr. Stewart

The Geometric
Stamping Co.

1111 East 200th Street
IVanhoe 3800

TOWING
REPAIRING ALL
MAKES OF CARS

FRANK'S GARAGE
1482 Green Road
South of Mayfield
EV. 2646

WATCH

REPAIRS
RUSHED

Ali Work Guaranteed

Diamonds - Jewelry

Ted's Jewelry

721 Fidelity Bldg.
Opposite Vincent
1940 E. 6th St.

Bring This Ad in
Save \$1.50
GOOD UNTIL FEB. 20th

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

V petek bo zopet dan
da dobite vaš del
ostankov na prodaji

VSI PREOSTALI
PREDMETI

od dneva preostankov

ki ne bodo prodani v četrtek bodo
na razprodaji v petek po istih nizkih

CENAH ZA DAN
OSTANKOV

● HRANITE: na stvareh ● HRANITE: na potrebah
za dom!

● HRANITE: na stvareh
za vas.

The MAY Company MI DAJEMO IN ZAME-
NJAMO EAGLE ZNAMKE

ZASTONJ PARKIRANJE V NAŠI GARAŽI. VZEMITE BUS
ZASTONJ DO TRGOVINE IN NAJAZ.

V naši kleti bo tudi na stotine predmetov

Pazite na
napise za dan
preostankov

Ti napis kažejo vse predmete
na razprodaji v četrtek in petek.
Obstajamo, da ne vzamemo na-
ročil po pošti, telefonu ali C.O.D.
za te predmete ... in nobene
zamenjave.

Hitro hot blisk
boste čutili gorkoto!

Moderna električna pečica vas bo segrela tako
naglo kot opoldansko tropično sonce!

Ob mrzlih jutrih, ko je ogenj v furneu majhen ... in je težko razgreti sobe ... ali kadar je potreba ekstra toplovo za zdravje in udobnost, imate lahko naglo, zanesljivo gorkoto po nizki ceni z Electric Space Heater.

Lahek in teži in čist v obratu, se Electric Space Heater lahko rabi kjer koli v hiši. Se ga lahko prenese iz sobe v sobo, se ga lahko vtakne v električni stik kjer koli.

Za dodatno udobnost v mrzlem vremenu si dobite moderen Electric Space Heater. Novi modeli so zdaj na razstavi v trgovinah.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

© H. Wellington

